

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Факультет соціології та соціальної політики

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)
«СОЦІОЛОГІЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ»

Галузь знань
05«Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність
054«Соціологія»
Освітній рівень
другий (магістерський)

Назва кафедри та викладач / викладачі	Кафедра соціології та публічних комунікацій Викладач: Черній Людмила Віталіївна Інформація про викладача на сайті факультету: https://fssp.udu.edu.ua/kafedry/kafedra-sotsiolohii-ta-publichnykh-komunikatsii#chernii-liudmyla-vitaliivna-zaviduvachka-kafedry-kandydat-istorychnykh-nauk-dotsent-profesor E-mail: l.v.cherniy@udu.edu.ua		
I. Основна мета/цілі навчання	Оволодіти теоретичним матеріалом з даної дисципліни; навчитися використовувати методологічний матеріал для дослідження громадської думки; систематизувати та аналізувати отриману інформацію.		
II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	Навчальна дисципліна вибіркова ОК поглибленої підготовки за спеціальністю BV 2.02		
III. Обсяг навчальної дисципліни		Денна форма	Заочна форма
	Кількість кредитів	6	6
	Загальна кількість годин	180	180
	Лекційні заняття	12	10
	Семінарські заняття	16	14

Практичні заняття		
Самостійна робота	152	156

IV. Короткий зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретичні аспекти дослідження громадської думки

Тема 1. Соціологія громадської думки в системі соціологічного знання.

Зміст теми. Проблеми ідентифікації громадської думки. Визначення поняття “громадська думка”. Громадська думка як стан масової свідомості. Суспільна і масова свідомість, громадський настрій та громадська думка. Умови існування та компоненти громадської думки. Специфіка функціонування громадської думки у різні етапи розвитку суспільства. Погляди сучасних зарубіжних та вітчизняних вчених щодо сутності громадської думки. Соціологія громадської думки як спеціальна соціологічна теорія: її предмет, категорії, функції.

Тема 2. Історія становлення громадської думки

Зміст теми. Передумови і причини виникнення опитувань громадської думки. Початковий етап їхнього розвитку: “солом’яні опитування” в США. Удосконалення теоретико-методологічної та методичної бази дослідження цього феномену на протязі XX сторіччя. Утворення інститутів та центрів вивчення громадської думки у країнах США та Західної Європи. Напрямки досліджень, принципи організації та методи їхньої роботи. Основні етапи розвитку опитувань громадської думки у країнах Східної Європи. Вивчення громадської думки в Україні, характеристика дослідницьких центрів.

Тема 3. Громадська думка як об’єкт соціологічного дослідження, її структура.

Зміст теми. Поняття суб’єктів громадської думки, проблема їх визначення. Об’єкти громадської думки та критерії їх визначення. Проблема розширення об’єктів громадської думки в умовах формування демократичного суспільства. Функції громадської думки, їх характеристика. Канали висловлювання громадської думки та їх характеристика. Особливості використання каналів громадської думки.

Тема 4. Теоретичні підходи до вивчення громадської думки. Перші спроби дослідження думки народу.

Зміст теми. Платон, Аристотель та інші, Г. Тард, Г. Зіммель про громадську думку. Тлумачення та розуміння громадської думки. Г.Тард та Г.Лебон. Новітні західні інтерпретації громадської думки. У. Ліпмана, Е.Ноель-Нойман, П. Бурдьє, Н.Лумана, П. Лазерсфельда.

Тема 5. Громадська думка як соціальний інститут. Функціонування громадської думки у сучасному суспільстві

Зміст теми. Прояви громадської думки як оціночного судження та соціального інституту у різні періоди розвитку людства. Типи суджень громадської думки. Оціночні, аналітичні, конструктивні судження. Суспільні відносини та види свідомості Поняття громадської думки як соціального інституту. Специфіка взаємозв’язку та взаємодії громадської думки та органів влади та управління. Взаємодія громадської думки та владних структур. Умови та особливості інституалізації громадської думки в сучасній Україні. Розширення об’єктів громадської думки.

Тема 6. Стратегії впливу на громадську думку та джерела її поширення

	Зміст теми. Можливості й управління або маніпулювання громадською думкою. Основні етапи процесу формування громадської думки. Способи формування (навіювання, переконання, наслідування, вплив ідеалу тощо), їх переваги і недоліки. Вплив установок і стереотипів. Засоби формування громадської думки. Результати соціологічних досліджень як один із інструментів управління громадською думкою. Форми маніпулювання громадською думкою. ЗМІ як один із найважливіших чинників формування громадської думки у сучасному світі.
V. Порядок та критерії оцінювання	Форми і методи поточного контролю Форма контролю – Залік Поточний контроль: опитування (усні й письмові), доповіді, реферати, творчі роботи (презентації, командні проекти, есе), оформлення документів, тренувальні онлайн-тести, тестові модульні контрольні роботи Підсумковий контроль: Залік у III семестрі
VI. Політика курсу	Ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які ставляться до здобувачів вищої освіти в УДУ імені Михайла Драгоманова Дні й години для консультацій: консультації проводяться за графіком кафедри.. Обсяги, терміни і порядок відпрацювань: відпрацювати пропуски здобувач може в години консультацій; доскласти/перескласти завдання може протягом семестру; за доскладання й перескладання робіт Особливості оцінювання. Максимальні бали за виконання робіт здобувачами: 1) реферативні повідомлення, доповіді на семінарських заняття – 4 балів; 2) творчі практичні роботи, презентації – 5 балів; 3) тестові модульні контрольні роботи – 5 балів.
VII. Основні інформаційні ресурси	1.Бекешкіна І.Е.. Громадська думка у суспільствах, що трансформуються // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - 2001. -№4. 2.Габермас Ю. Громадянська відкритість-ідея та ідеологія. – Львів.2002. 3.Головаха Є. Громадська думка, соціологія, влада // Громадська думка: за матеріалами семінару. - К.: Фонд «Демократичні ініціативи», 2004. - С. 16-21. 4.Головаха Є. І. Стратегія соціально-політичного розвитку України. – К., 1994. 5.Нельга. О.В. Соціологія громадської думки [Текст] / О.В. Нельга. – Харків: Вид-во О.В. Шейніної, 2008. – 186 с. 6.Оссовський В. Л. Громадська думка: Спроба соціологічної інтерпретації. – К.: Інститут соціології НАНУ, 1999. 7.Полторак А. В. Соціальні стереотипи і громадська думка/ Актуальні проблеми філософії та соціології.-№ 27. – 2020. 8.Соціологія громадської думки та мас-медіа: Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни [Електронний ресурс] : навч. посіб. для бакалаврів за спеціальністю 054 «Соціологія» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Єнін М.Н., Северинчик О.П. – Електронні текстові дані. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 81 с. 9.Якісні дослідження в соціологічних практиках: навч. посібник / за ред. Н. Костенко, Л. Скокової. Київ: Інститут соціології НАНУ, 2009. 400 с.
Обговорено та затверджено на засіданні кафедри _____ протокол №__ від _____	

